

tíðindablaðið

sosialurinn

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Útgevari: p/f sosialurinn

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politískur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagný Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Ikki so eiðasört
kortini

VEDRANESÆTLANIN skal endurskoðast. Sjálfvlt landsstýrið tyktist nú at hava hesa metan, og vil landsstýrið eftir øllum at døma eisini virka fyrri, at Eiðisætlanin 1 og 3 ikki verður trýst ígjøgnum so beinanvegin — og alt gott um tað.

SAMFELDU mótmæli fólksins ímóti óneyðugu ætlaðu náttúruoyðingini í norðara partinum av vøkrum Eysturoy hava rinið við og eiga teir persónar sum fremstir hava staðið í andstöðuni móti hesum alt ov uppgjörda hóttagal, ið sermerkt hevur officiellu orkuætlanir okkara, størstu tøkkinu uppi borna.

HAVA enn einaferð fingið prógva, at demokratisk mótmælissætturin hevur vagnast.

Vóna, at vind-, aldu- og kolaverksútbyggingin eisini verða endurskoðað eins vælviðað sum Væðranesætlanin.

IKKI hevði verið burturvið at hugsað, at vit, um vit í størri mun enn higartil høvdu nýtt henda rætt líka skilagott sum viðvíkjandi orkuútbyggingin, eisini á øðrum økjum vóru rokkin niðurstøðum, sum í størri mun høvdu gagna heildini.

FISKIVEIÐUMYNSTUR okkara er at døma eftir teimum tølum, ið fram eru komin um vánirnar framyvir, so avskeplað, at tí ikki býðst í betur, um ikki eitthvørt munagott verður gjørt til tess at stimbra teir minni peningakrevjandi veiðihættirnar.

TROLARAFLOTIN er ovurstórur og alsamt legst afturat. Her má annað skil koma í.

TILVILDARLIGU veittu innflutningsloyvini til alsamt dýrari og rakstrar-tyngri før má stöðgast, meðan aðrir møguleikar verða troyttir til tess at rækka fiskiskipa samansetningi/-sløgum, ið frægari enn verandi hóska okkara vinnumynstri.

SATT er, at ein nýggjur skipafloiti til eina og hvørja stund kann utskiftast við onnur før, um áneyðir skuldi verið fyrri umleggingum — og tað er tað stöðugt innan mennandi vinnu har nýhugsanin skuldi verið liv lagað.

oddagrein

MEN bann landsstýrisins fyrri útflutningi av skipum, ið áðanarir í mongum førum ikki longur vilja vita av, hevur sett okkum í ta støðu, at veiðimenn okkara, sum av náttúrligum orsökum helst vilja vera varandi í vinnuni, hava sæð seg noyðdar til at útvega sær før innanlendis til tvífaldaðan kostnað av tí hesi høvdu fingist fyrri innanlendis.

AT rakstur av slíkum yvirkostnaðarmiklum skipum ikki er møguligur er sjálvsagt.

KUNNU kanska halda, at vit á henda hátt lata keypspeningin fyrri gomlu skipini gera nýttu í landinum. Men er hetta ikki bara rætt, eftirsum óveruliga bækkadu prísirnar fyrri hesi før lúvís verður at fígga við útlendskari lánstøðu — og koma vit hartil ein dag, at møguligt aftur verður at selja hesi ovurðýru gomlu skip av landinum, kunnu vit eins væl straks gera okkum greitt, at bara sámuligur prísur vala fæst fyrri tey.

SKULU innflutningsloyvi gevast, og tað skulu tey, so verða vit eisini at syrgja fyrri, ongantíð ov skjótt, at geva útflutningsloyvi í sama mun, møguliga meiri sum stöðan er í løtuni.

MENNANDI rakstur hjá okkum er ikki møguligur um nýtslurmøguleikarnir fyrri vinnutólum okkara ikki samsvara einum veruligum virði, eitt nú ájavnst í virði hesi tól/skip hava uttanlands.

L•NUVEIÐA er lönandi vinna, um skipað verður so fyrri á landleiðum okkara, at arbeiðsmøguleikar aftur verða tryggjaðir hesi vinnu. Hesin táttur hevur alt ov leingi ligið á láni og verður hesin at taka upp ongantíð ov skjótt.

MÓTMÆLA hesi skeivu gongd hava vit rætt og skyldu til og er at vóna, at serkunnleikin eisini her kann stuðla fólkanna meting av hesi álvarsstöðu.

HETTA hepnadist í samband við Eiðisætlanir og kann tað ivaleyst eisini viðvíkjandi fiskivinnuni, um vit á hesum sinni meiri leggja dentin á breiðastu loysnirnar og minni á hvørji oppurtunistisk bein møguliga spyrjast burtur.

Viðurskifti okkara og
grønendinga ímillum

Allir fegnast vit feroyingar um, at tað hóast tógvi stríð bæði við danir og EEC sum so, nú hevur eydnast grønendingum á demokratiskan hátt at sleppa sær burturúr imperialistisku klóm EEC's. Burtur úr hesum felagskapi, ið teir á so ódemokratiskan hátt vóru drignir uppi, hetta ímóti vilja teirra, men einans tí teir hoyrdu til annað land, ið glaðbeint tveitt seg fyrri fótur EEC's.

Eitthvørt skipað samstarvslag millum grønendingar og EEC hevur verið ynskt frá báðum síðum, eftir at tað við grønlandsku fólkaatkvøðuni varð greitt, at limatilknýti grønendinga til felagskapið var óynskt av fólkinum.

Ætlaða útlímanin skuldi eftir grønlandskum ynski fara fram longu í 83. Síðan varð jan. 83 ásettur, m en stírvna arbeiðslagið í EEC, umframt seinnu ynski dana og grønendinga um, at heimastýrið nú skuldi yvirtaka raksturinn av framleiðslu- og söluleið KGH's, bar vandan í sær fyrri, at ov nógv fór at koma uppi rekur av hesi stóru broyting, alt meðan frægast møguligu framtíðarsáttmála við EEC skuldu fáast undir land.

Fyrri grønendingar er bert at vóna, at nýársdagur 85, ið nú er settur sum endaligi dagurin fyrri útlímanini, framyvir av fólkinum verður at minnst sum ein av stóru lötum tjóðarinnar í ivaleyst langa sjálvbjargnisstriðum.

At tað kostar at seta fótur undir egð borð, vita vit. Orsök er heldur ikki hjá leiðandi feroyskum bløðum at »ironiserað« tað framtíðarleið, eitt av brøðrafólku okkara hevur sett sær við at leita sær burturúr harrafylking teirra stóru, sum mæst vitandi eisini feroyska tjóðin hevur frásagt sær beinleiðis luttøku í.

Hóast vit í løtuni ikki hava fingið einhvørji ynski nektað viðvíkjandi fiskiskapi og kvotatillut-

anum í grønlandskum sjógvum, so eru vit kortini sum frá líður millum tær tjóðir, grønendingar veruliga ynskja samstarv við.

Skilja megu vit, at »yvirordnaði« politikkurin á hægsta millumtjóða støði ikki í løtuni loyvir grønendingum at luta út aðrar vegir, enn hagar teir, hóast ætlaðu útlímanina, kortini eina tíð framyvir eru bundnir á hond og fót.

Stívar 200 milj. krónur í fastari inntøku fyrri EEC — fiskiskapið umframt tollfria selu til EEC í longri áramál er ikki so vánaligt samráðingarslit, sammett við tað, spátt varð um eftir fólkaatkvøðuna um útlíman grønendinga.

Sammeta vit so hetta úrslit við tað, okkara egnu treytir mótvægis EEC eru vorðnar til hesi seinastu árin, so má avgjört sigast at grønlandska úrslitið tolir dagsins ljós og væl tað.

Er niðurstøða okkara so pinkulingakend, at vit av sokallaðum »grønlandskum píri« í løtuni kenna okkum nakað forfjónaðar, tá tað snýr seg um møguleikar okkara í grønlandskum sjógvum, so verða vit, ongantíð ov skjótt, at gera upp við okkum sjálvar, hvat vit veruliga ynskja at grundað samstarv okkara við grønendingar á.

Skulu vit framvegis »ævinligi lærarin« í grønlandskari fiskivinnu. Helst ikki, men heldur við teimum fegnast yvir, at fiskivinna, fyriskipað av teimum sjálvum, gongur bara heilt væl.

Heldur ikki skulu vit, so sum stak vánaligu vinnulíkindi teirrar eru, verða millum teirra, ið ov ágangandi eru viðvíkjandi krøvum til hesa tjóð, ið sum vituligt er ikki hevur ov lætt við at fóta sær, eins litið og vit hava tað.

Eingin skal ivast í áhuga grønendinga fyrri samstarvi hendavegin. Heldur ikki í vilja teirra til sum frá líður aftur at sýna okkum gamla fyrirkomandi lyndi teirra, mótvægis

framtíðar ynskjum okkara.

Sokallaða samstarvið eru vit, tá tað snýr seg um vanliga toska- og rækjufiskiskipan, við at vera komnir ígjøgnum — burtursæð frá teimum feroysingum, ið tað hevur hepnast at halda fast við hýrnar á »ævinlýrligu« grønlandsku rækjubátunum og einhvørjum KGH trolarum. Vóna fyrri hesar feroyingar, at hetta kann halda áfram, men eingin skal ivast í, at grønendingar í alt størri mun fara at kenna sær ábyrgd av og ynski um at koma framast her eisini.

Ávist samstarv hevur verið og er ivaleyst enn um sølu av fiskavørum. Um hetta í løtuni kann viðkast er ilt at siga, men ikki er heilt óvist, at vit ikki kunnu dugna heimastýrinum hesum viðvíkjandi í samband við møguliga meiri fjøltáttadur marknaðir fyrri grønlandskar vørur, ið helst fer at spyrjast burturúr yvirtøkuni av KGH — framleiðslu- og sölutænastuni.

Fegnast kunnu vit um tað samstarv, ið møguleikar tykjast fara at vera fyrri í samband við skeljavinnu grønendinga.

Tað, vit framyvir kunnu samstarvast við grønendingar um, kann ikki av rættshugsandi feroysingum metast sum eitthvørt at seta istaðin fyrri toskaðum okkara hjá teimum í fimti og seksti-árunum, ella seinni rækjurnar, ið vit so gott sum eisini hava mist til fulnar. Men má og skal eitthvørt samstarv framyvir eina og aleina grundast á sínammillum tørv samanbornan við tað, ið latast kann afturfyrri, umframt á tann sámuliga vilja til hardalig sum mentunarlig tilmál, sum kortini man valda fólkanna ímillum, hóast vit í ár vóru fyrri tí hvøkk, at veiðugrundarlag ikki fekt fyrri eitt nú at lata upp stöð okkara í Feroysingahavnini fyrri fiskavirkan.

Rán.

Lýsið í sosialinum

Heldur tú ikki

sosialin